

PRÁCE V EU/EHP A ŠVÝCARSKU

EVROPSKÉ SLUŽBY
ZAMĚSTNANOSTI

Jana Jenišťová, EURES poradce
Úřad práce hl. m. Prahy

Cíl prezentace

- ▶ EURES, práce v EU/EHP, Švýcarsku
- ▶ Zdravotní a sociální pojištění při práci v evropských zemích
  - Základní principy
  - Zdroje informací

EURES

- ▶ EUropean Employment Services – Evropské služby zaměstnanosti
- ▶ Informační a poradenská síť
- ▶ Evropská unie, Evropský hospodářský prostor, Švýcarsko
- ▶ Veřejné služby zaměstnanosti, další organizace zabývající se zaměstnaností.

EURES

- ▶ Založen r. 1994 v Evropě
- ▶ Od 1.5.2004 v České republice
- ▶ Podpora profesní a především geografické mobility pracovních sil
- ▶ Řešení nerovnováhy na pracovních trzích
- ▶ Získávání a poskytování informací
- ▶ Poradenství

EURES

- ▶ Šíření volných pracovních míst
- ▶ Náborů pracovních sil
- ▶ Personální zázemí
  - Poradci EURES
  - Kontaktní osoby EURES
- ▶ Portály EURES

Před odchodem za prací

- ▶ Přechodná období
- ▶ Jazykové znalosti
- ▶ Administrativní povinnosti
- ▶ Zdravotní a sociální pojištění
- ▶ Ubytování
- ▶ Vzdělání
- ▶ Uznání kvalifikace
- ▶ CV, reference
- ▶ Informace

<http://portal.mpsv.cz/eures>

- ▶ Národní portál
- ▶ Popis životních a pracovních podmínek ve státech EU/EHP a Švýcarsku
- ▶ Volná místa
- ▶ Aktuální pracovní náborů
- ▶ Aktuality
- ▶ Kde nás najdete
- ▶ Sekce pro „uchazeče“ a „zaměstnavatele“

<http://eures.europa.eu>

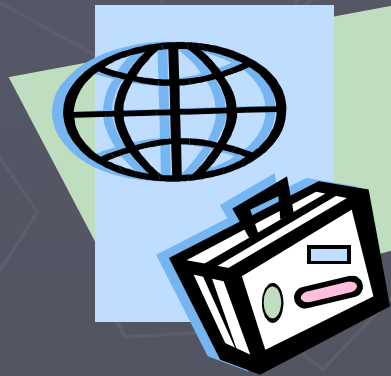
- ▶ Evropský portál
- ▶ Popis životních a pracovních podmínek ve státech EU/EHP (vkládá každá země za sebe)
- ▶ Mezinárodní databáze volných pracovních míst
- ▶ Databáze CV on-line
- ▶ Užitečné odkazy a kontakty

Zdravotní a sociální pojištění

- ▶ Základní otázkou je určení kompetentního státu pojištění (státu odvodů a nároků)

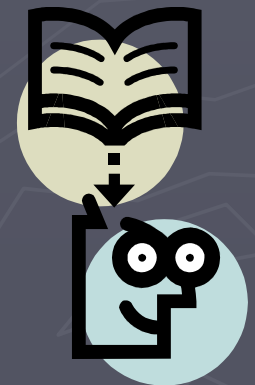

Zdravotní a sociální zabezpečení

- ▶ Nařízení Rady EHS č. 1408/71, 574/72

Principy koordinace:

- Rovnost nakládání
- Aplikace právního řádu jediného státu
- Sčítání dob pojištění
- Zachování nabytých práv
- Výjimky

Rovnost nakládání

- ▶ Základní princip Smlouvy zakládající EHS
- ▶ Zákaz diskriminace z důvodu státní příslušnosti
- ▶ Obsahují-li národní předpisy jednoho státu odlišnou úpravu pro cizince, neplatí tato úprava pro osoby kryté komunitárním právem

Aplikace právního řádu jednoho státu

- ▶ Cílem je zamezení situace, kdy pojištění chybí nebo je placeno ve dvou státech zároveň (některé státy odvozují pojištění ze zaměstnání, některé z bydliště)
- ▶ Podle Nařízení obecně platí, že pojištění se platí ve státě, kde je osoba zaměstnaná
- ▶ Výjimky (OSVČ, vyslaní pracovníci)

E - formuláře

- ▶ Prostředek komunikace mezi evropskými institucemi zdravotního a sociálního pojištění
- ▶ Jedna forma, různé jazykové verze
- ▶ E 100 – dávky v nemoci a mateřství (zdravotní pojišťovny)
- ▶ E 200 – dávky vztahující se k důchodům (správy sociálního zabezpečení)
- ▶ E 300 – dávky v nezaměstnanosti (úřady práce)
- ▶ E 400 – rodinné dávky (státní sociální podpora)

Sčítání dob pojištění

- ▶ Pro nárok na některé dávky je potřeba přihlédnout k dobám pojištění v jiném státě
- ▶ Pravidlo je aplikovatelné na všechny druhy dávek (pokud je dávka závislá na době pojištění)

Zachování nabytých práv

- ▶ Řeší situaci, kdy podle právní úpravy některého státu lze dávku vyplácet pouze v bydlišti žádající osoby na území daného státu
- ▶ Výplata některých dávek je možná i do jiného státu, než ve kterém osoba bydlí (export dávek)

Výjimky

- ▶ Osoba zaměstnaná v jednom státě a zároveň samostatně výdělečně činná v druhém státě (pojištěna v obou státech)
- ▶ Vyslaný pracovník (zaměstnán v jednom státě a pracuje v druhém státě) spadá pod právní řád státu, ze kterého byl vyslán (E101)
- ▶ Je-li osoba zaměstnaná ve 2 či více státech, je pojištěná ve státě bydliště

Čech pracující v jiném státě EU

- ▶ Pojištění (zdravotně a sociálně) ve státě zaměstnání
- ▶ Nárok na plnou zdravotní péči ve státě pojištění/zaměstnání (spoluúčast)
- ▶ Nárok na lékařsky nezbytnou zdravotní péči v ČR/jiném státě EU
- ▶ Evropský průkaz zdravotního pojištění
- ▶ Platí i pro nezaopatřené rodinné příslušníky

Čech pracující v jiném státě EU

- ▶ Ohlašovací povinnost vůči zdravotní pojišťovně
- ▶ Bydliště pracovníka a jeho rodinných příslušníků v ČR, ale pojištění/zaměstnání v jiném státě EU → zahraniční nositel pojištění posoudí situaci a vydá E 106 pro nositele pojištění v ČR → nárok na plnou zdravotní péči ve státě zaměstnání a zároveň v ČR

Čech pracující v jiném státě EU

- ▶ Neuzná-li nositel pojištění bydliště v ČR, vydá alespoň E 109, který slouží pro získání nároku plné zdravotní péče pro nezaopatřené rodinné příslušníky
- ▶ Po ukončení zaměstnání v jiném státě – návrat do systému pojištění v ČR (ohlašovací povinnost, dokladování)

Důchody

- ▶ Získáním doby pojištění více než 1 rok vzniká nárok na tzv. parciální důchod
- ▶ Při pojištění kratší než 1 rok nebude stát pojištění vyplácet důchod, ale doba se započítává
- ▶ Hodlá-li se důchodce přestěhovat do jiného státu, zdravotní pojišťovna ve spolupráci s ČSSZ vydá E 121 (nárok na plnou zdravotní péči v novém státu bydliště)

Transfer podpory v nezaměstnanosti

- ▶ E 303
- ▶ Evidence na příslušném úřadě práce min. 4 týdny (výjimky)
- ▶ Nárok na podporu v nezaměstnanosti
- ▶ Transfer do zemí s volným pracovním trhem a do Švýcarska
- ▶ Možnost pobírat CZ podporu ve státě budoucího zaměstnání až 3 měsíce (součinnost s tamním úřadem práce)

Mezinárodní zápočtový list

- ▶ E 301
- ▶ Slouží pro zápočet pojistných dob na území jednoho státu, které se započítávají do podpůrní doby v jiném-EU/EHP, Švýcarsko
- ▶ Vydávají instituce pojištění nebo obdobné instituce (v ČR úřady práce) po ukončení zaměstnání
- ▶ Kontakty na <http://portal.mpsv.cz/eures>

Důležité adresy a kontakty

- ▶ <http://portal.mpsv.cz/eures>
- ▶ <http://eures.europa.eu>
- ▶ www.cmu.cz – Centrum mezistátních úhrad
- ▶ www.cssz.cz – Česká správa soc. zabezpečení
- ▶ <http://portal.mpsv.cz/ssp> - Státní sociální podpora
- ▶ www.euroinfocentrum.cz – Euro Info Centrum
- ▶ www.europass.cz – Národní centrum Europass
- ▶ www.euroskop.cz - Eurocentra

Děkuji za pozornost !

► Máte-li dotazy, ptejte se...

